

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ЯНУАРИ 2009 ГОДИНА

Редовното наблюдение на потребителите, проведено от Националния статистически институт (НСИ) през януари 2009 г., отчита, че показателят “доверие на потребителите” се понижава с 6.7 пункта в сравнение с октомври 2008 г. (съответно с 8.0 пункта при потребителите в градовете и с 4.3 пункта в селата).

През януари 2009 г. се засилва негативизмът в оценките на потребителите за настоящата икономическа ситуация в страната. Очакванията за следващите дванадесет месеца са също по-песимистични, но само сред градското население.

Балансовият показател на очакванията на потребителите в градовете и селата по отношение на ръста на безработицата се повишава с 29.5 пункта в сравнение с три месеца по-рано. През януари 2009 г. 61.2% от градското и 68.3% от селското население считат, че безработицата ще се увеличи, докато през октомври 2008 г. техният дял е съответно 29.6 и 36.0%.

Мненията на потребителите за настоящото движение на потребителските цени са по-умерени в сравнение с октомври 2008 г., в резултат на което през януари 2009 г. балансовият показател се понижава с 9.4 пункта. Инфлационните очаквания за следващите дванадесет месеца са също по-ниски (с 5.6 пункта).

За второ поредно тримесечие оценките на потребителите за промените във финансовото състояние на домакинствата през последните дванадесет месеца са по-благоприятни, като по-високи са и очакванията им за следващата една година. Мненията за настоящото състояние на бюджета на домакинствата се подобряват с 3.4 пункта в сравнение с октомври 2008 година. Последната анкета отчита също така подобряване на условията за спестяване при настоящата икономическа ситуация (с 2.7 пункта в сравнение с октомври 2008 г.), както и намерения на потребителите за повече спестявания през следващите дванадесет месеца (с 3.5 пункта спрямо три месеца по-рано).

През януари 2009 г. потребителите имат по-малка нагласа за закупуване на предмети за дълготрайна употреба. Те са склонни да харчат по-малко средства за тази цел. Балансовите показатели, свързани с намерението за закупуване на кола, жилище или подобрения в дома¹, се задържат на равнището от октомври 2008 година.

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

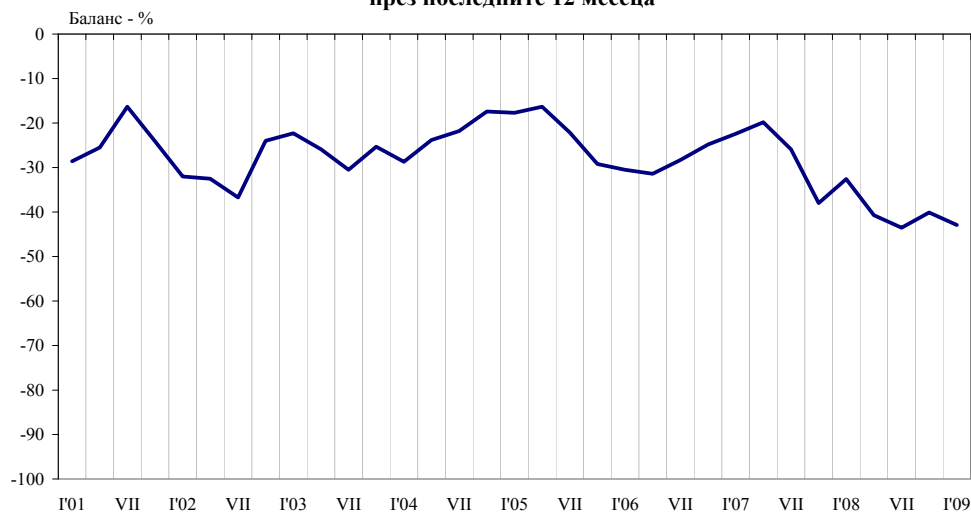
Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденции и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (153 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се присвоява коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

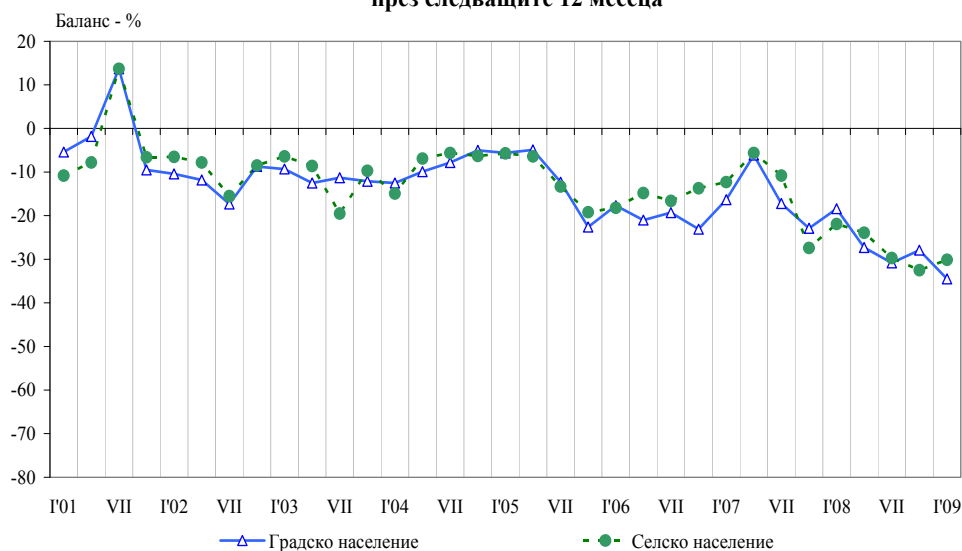
С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в “нивото на доверие” на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

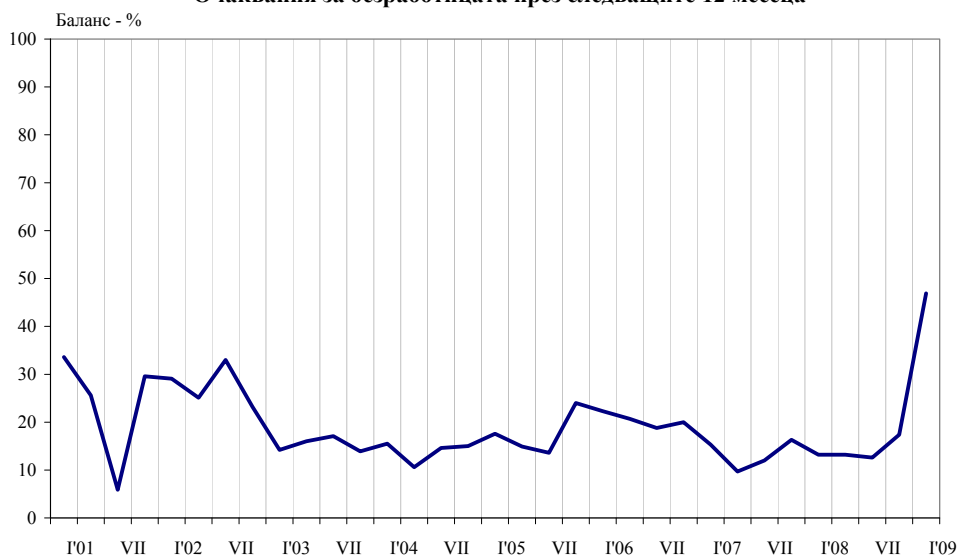
**Оценка на общата икономическа ситуация
през последните 12 месеца**

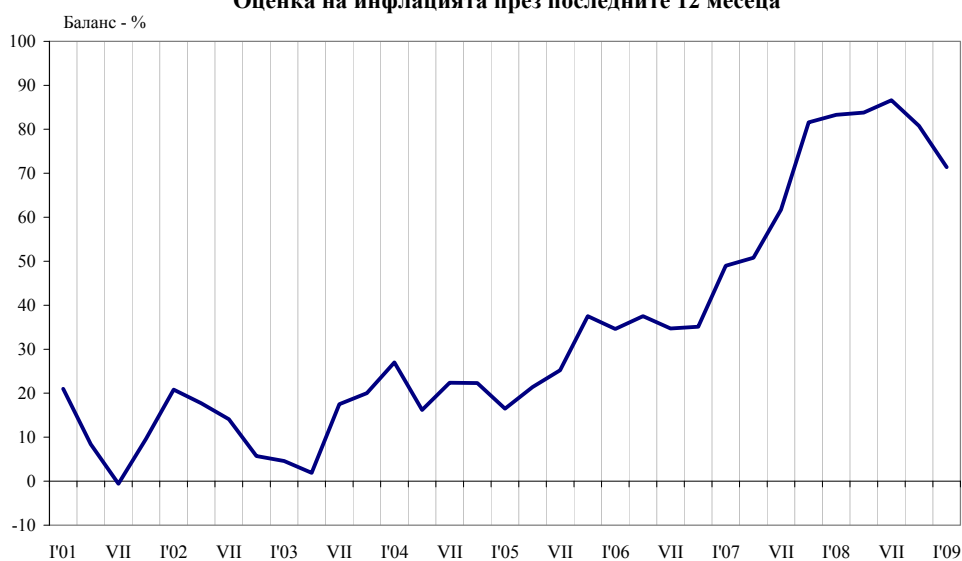
**Очаквания за общата икономическа ситуация
през следващите 12 месеца**

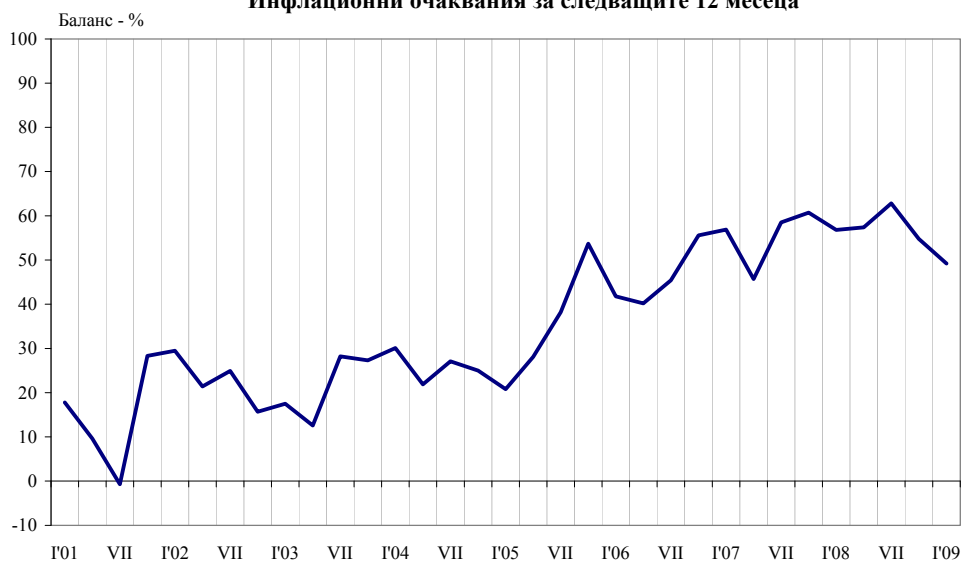
Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

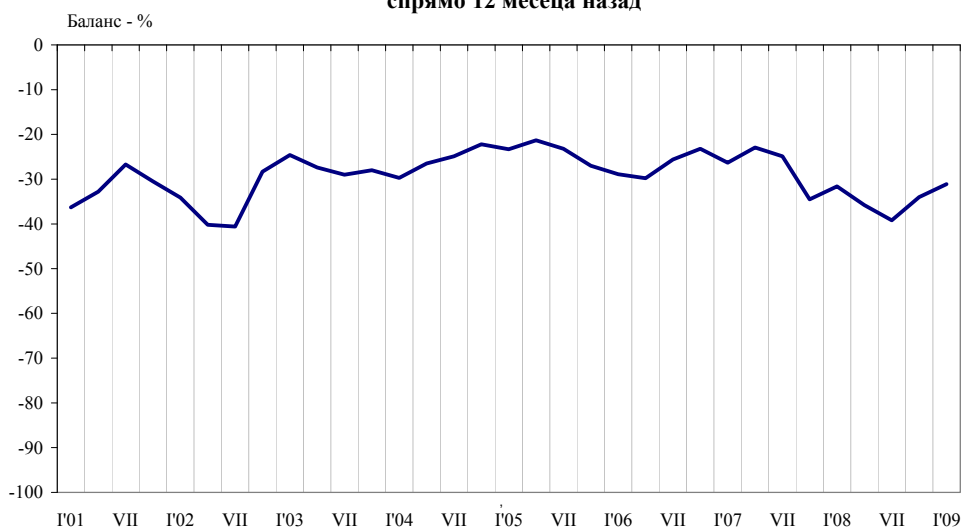
Оценка на инфлацията през последните 12 месеца

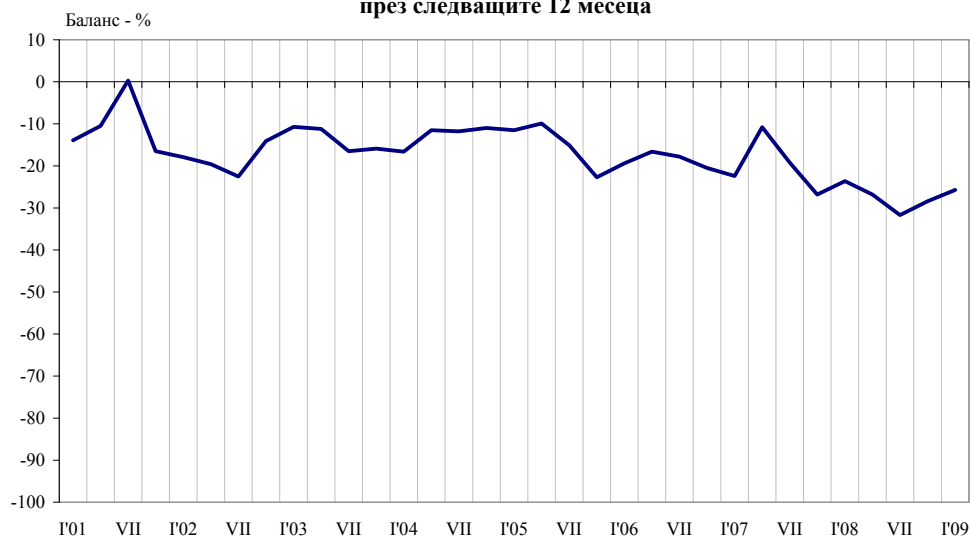
Инфлационни очаквания за следващите 12 месеца

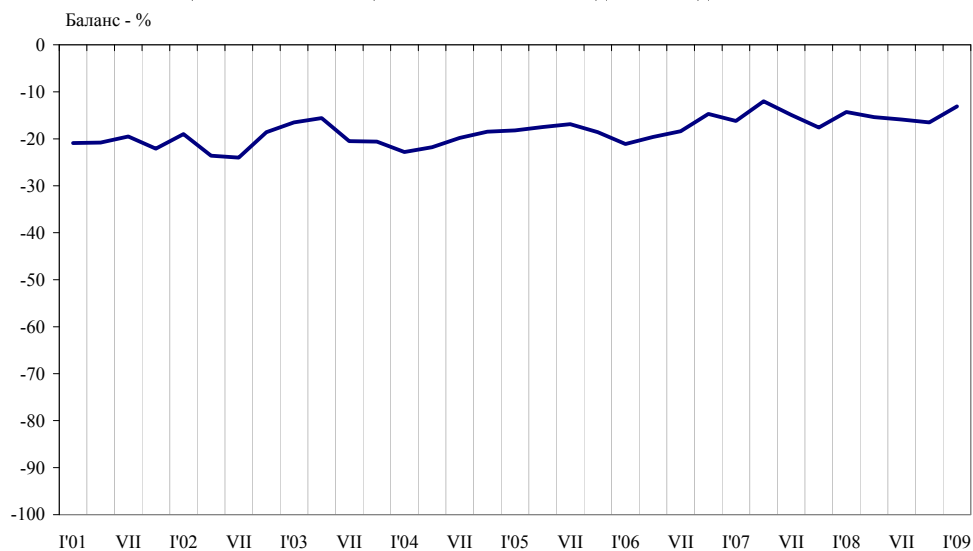
Оценка на финансовото състояние на домакинствата спрямо 12 месеца назад

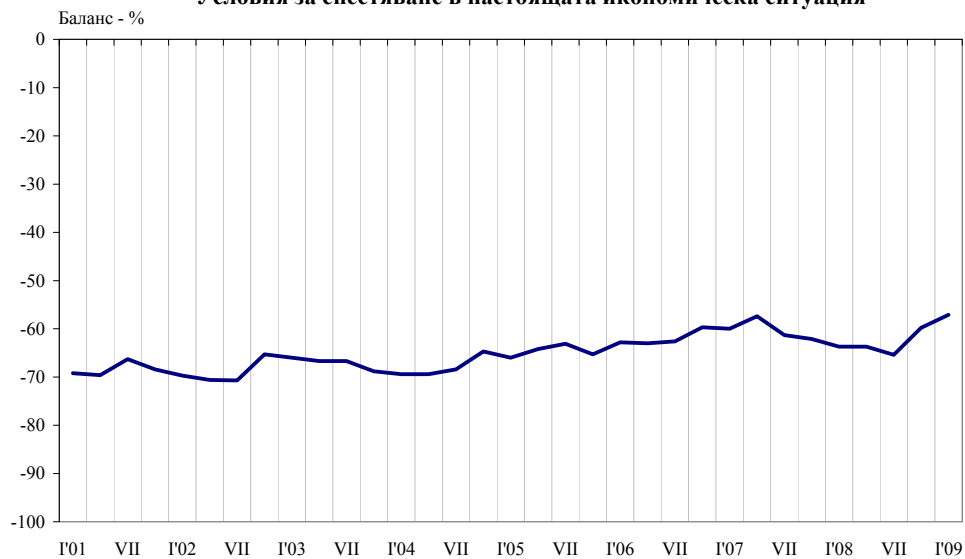
Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

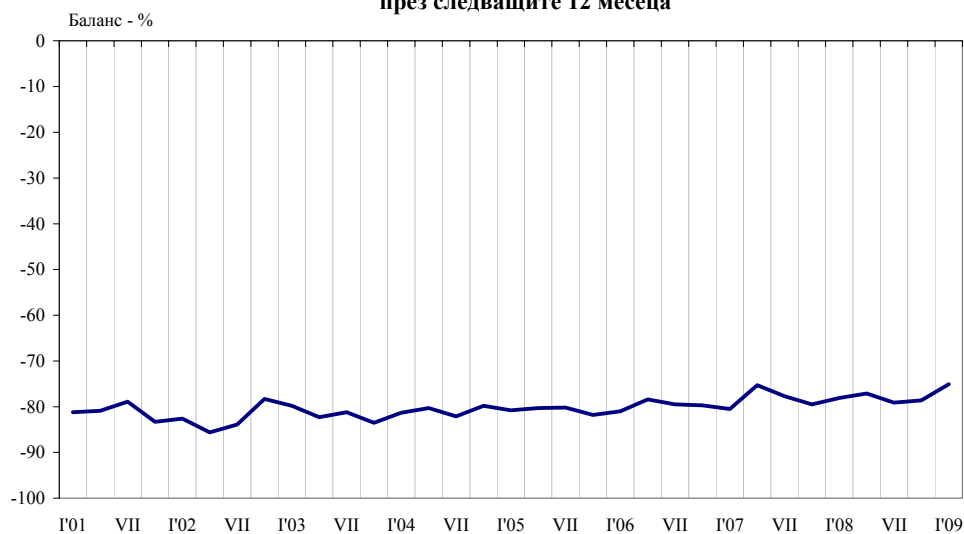
Оценка на настоящото състояние на бюджета на домакинствата

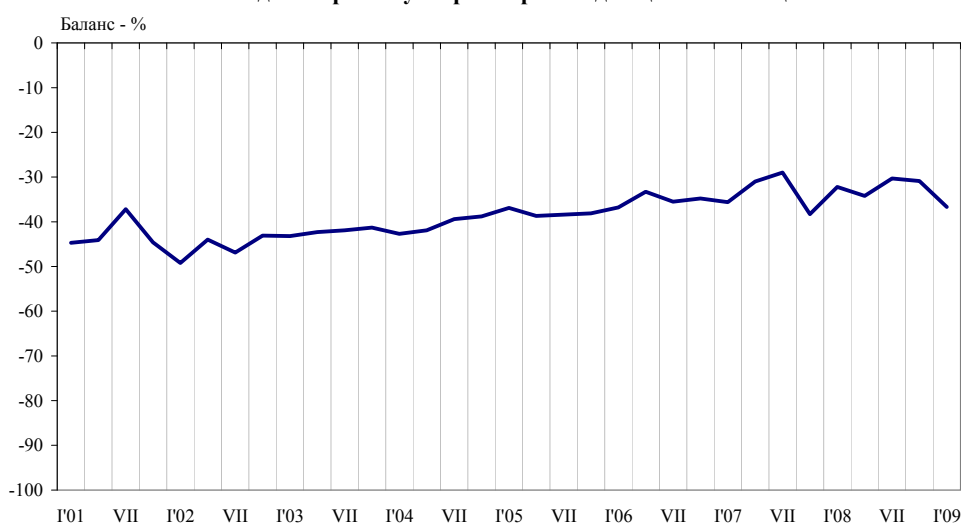
Условия за спестяване в настоящата икономическа ситуация

**Очаквана тенденция в спестяванията
през следващите 12 месеца**

**Оценка на предимството да се правят основни разходи за предмети
с дълготрайна употреба през следващите 12 месеца**

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.